

$$\begin{aligned}
 (3) \text{ වෙළඳ ණය එකතු කිරීමේ කාලය} &= \frac{\text{දින 360}}{\text{ණයගැති පිරවුම් වාර ගණන}} \\
 &= \frac{\text{දින 360}}{30} \\
 &= \text{වාර 12 යි. } \textcircled{2}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (4) \text{ ණයගැති පිරවුම් වාර ගණන} &= \frac{\text{ණයග විකුණුම්}}{\text{සාමාන්‍ය ණය ගැතියෝ}} \\
 &= \frac{\text{2 400 000}}{\text{80 000}} \\
 &= \text{වාර ගණන 30 යි. } \textcircled{2}
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 08 යි. පිළිතුරු වැරදි නම් ගණනය කිරීම් වලට ලකුණු දෙන්න.)

පෙරවැඩ

$$\begin{aligned}
 \text{සාමාන්‍ය තොගය සෙවීම} &= \frac{\text{ආරම්භක තොගය + අවසන් තොගය}}{2} \\
 &= \frac{150\ 000 + 250\ 000}{2} \\
 &= 200\ 000
 \end{aligned}$$

විකුණුම් පිරිවැය සෙවීම

(+)	ආරම්භක තොගය	=	150 000
	ගැණුම්	=	2 500 000
			<u>2 650 000</u>
(-)	අවසාන තොගය	=	(250 000)
	විකුණුම් පිරිවැය	=	<u><u>2 400 000 /-</u></u>

$$\begin{aligned}
 \text{සාමාන්‍ය ණය ගැතියෝ සෙවීම} &= \frac{\text{ආරම්භක ණයගැතියෝ + අවසාන ණයගැතියෝ}}{2} \\
 &= \frac{70\ 000 + 90\ 000}{2} \\
 &= \frac{160\ 000}{2} \\
 &= 80\ 000/
 \end{aligned}$$

(ඇ) (01)

පොදු ජ'නලය

(1) අවිනිශ්චිත ගිණුම විකුණුම් ගිණුම (විකුණුම් පොතේ එකතුව අඩුවෙන් වාර්තා කිරීම නිවැරදි කිරීම)	හර	6 000	6 000
(2) ණයගැති ලසිත් රංග ගිණුම ණයගැති අසේල ගිණුම (රංග කළ විකුණුම් අසේලගේ ගිණුම සටහන් වීම නිවැරදි කිරීම)	හර	15 000	15 000
(3) ගෙවල් කුලී ගිණුම අවිනිශ්චිත ගිණුම (ගෙවල් කුලී එම ගිණුමේ අඩුවෙන් සටහන් කිරීම නිවැරදි කිරීම)	හර	4 200	4 200
(4) අවිනිශ්චිත ගිණුම ලද වට්ටම් ගිණුම (ලද වට්ටම් එම ගිණුමේ අඩුවෙන් සටහන් වීම නිවැරදි කිරීම)	හර	18 000	18 000
(5) විකුණුම් ගිණුම කාර්යාල උපකරණ ගිණුම (කාර්යාල උපකරණ විකුණුම් ගිණුමේ සටහන් වීම නිවැරදි කරා)	හර	21 600	21 600

(ජ'නල් සටහනකට 1 බැගින් ලකුණු 05)

(2)

අවිනිශ්චිත ගිණුම		
විකුණුම්	6 000	ශේෂය ඉ / ගෙ 19 800
ලද වට්ටම්	18 000	ගෙවල් කුලී 4 200
	<u>24 000</u>	<u>24 000</u>

(අවිනිශ්චිත ගිණුම පියවී යන ආකාරයට පිළියෙල කර ඇත්නම් ලකුණු 01)

(3)

ශුද්ධ ලාභ සංශෝධනය කිරීමේ ප්‍රකාශය

කෙටුම්පත් කළ ලාභය		741 000
(+) (1) විකුණුම් අඩුවෙන් ගැනීම	6 000 ①	
(3) ලද වට්ටම් අඩුවෙන් ගැනීම	18 000 ①	24 000
		765 000
(-) (2) ගෙවල් කුලී අඩුවෙන් ගැනීම	4 200 ①	
(4) විකුණුම් වැඩියෙන් ගැනීම	21 600 ①	(25 800)
සංශෝධිත ශුද්ධ ලාභය		<u>739 200</u>

(ලකුණු 10) (මුළු ලකුණු 30)

04. (අ)

(1)

තත්ව විස්තරය

ප්‍රාග්ධනය	4 274	ගොඩනැගිලි	2 000
ණය හිමියෝ	650	මෝ / රථ	1 500
උපචිත පොදු වියදම	30	ලී බඩු	60
		තොග	525
		ණයගැතියෝ	500
		මුදල් බැංකු	369
	<u>4 954</u>		<u>4 954</u>

(ලකුණු 03)

(2)

බිනෝප් ව්‍යාපාරයේ
 2014 / 12 / 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා
 විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

රු000

විකුණුම්	①	8 500
(-) විකුණුම් පිරිවැය		
ආරම්භක තොගය	525	
(+) ගැණුම්	6 765	
	7 290	
(-) අවසාන තොගය	(490)	(6 800)
දළ ලාභය		1 700
වෙනත් ආදායම්		
ලද වට්ටම්	①	50
		1 750
වියදම්		
දුන් වට්ටම්	100	
වැටුප් හා වේතන	480	
බැංකු ගාස්තු	10	
ගොඩනැගිලි ක්‍ෂය	200	
මෝ/රථ ක්‍ෂය	150	
ලී බඩු ක්‍ෂය	6	
මුදලින් කළ වියදම්	45	
පොදු වියදම්	312	1 303
		447
		(ලකුණු 10)

උපරිම ලකුණු 07

(3)

බිනෝප් ව්‍යාපාරයේ
 2014 / 12 / 31 න් අවසන් වර්ෂයට
 මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය

රු. '000

ජංගම නොවන වත්කම්		
ගොඩනැගිලි	①	1 800
මෝ / රථ	}	1 350
ලී බඩු	}	54
		3 204
ජංගම වත්කම්		
තොගය	490	
ණය ගැතියෝ	600	
ඉදිරියට කළ පොදු වියදම්	8	
මුදල් බැංකු	1 179	2 277
මුළු වත්කම්		5 481
ප්‍රාග්ධනය		
(+) ශුද්ධ ලාභය	4 274	
(-) අමතර ප්‍රාග්ධනය	447	
	45	
	4 766	
(-) ගැනිලි	(150)	4 616
ජංගම නොවන වගකීම්		
ජංගම වගකීම්		
ණය හිමියෝ	①	865
මුළු වගකීම්		865
		5 481
		(ලකුණු 05) (මුළු ලකුණු 18)

(පිළිතුරු වැරදිනම් පෙරවැඩ වලට ලකුණු දෙන්න.)

පෙරවැඩ

ආරම්භක මුදල් ශේෂය සෙවීම

බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය

සංශෝධිත මුදල් පොතේ ශේෂය		369 000
(+) නිකුත් කළ නමුත් ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්	110 500	110 500
(-) තැන්පත් කළ නමුත් උ: නොවූ චෙක්	540 000	479 500
		(540 000)
බැංකු ප්‍රකාශයට අනුව ශේෂය		(60 500)

ණයගැති ගිණුම

ශේ/ඉ/ගෙ	500	මුදල්	8 300
විකුණුම්	8 500	දුන් වට්ටම්	100
		ශේ/ප/ගෙ	600
	<u>9 000</u>		<u>9 000</u>
ශේ/ඉ/ගෙ	600		

ණයහිමි ගිණුම

මුදල්	6 500	ශේෂය ඉ/ගෙ	650
ලද වට්ටම්	50	ගැණුම්	6 765
ශේෂය ප/ගෙ	865		
	<u>7 415</u>		<u>7 415</u>
		ශේෂය ප/ගෙ	865

පොදු වියදම් ගිණුම

මුදල්	350	ශේ/ඉ/ගෙ	30
		ආ/ප්‍ර	312
		ශේෂය ප/ගෙ	8
	<u>350</u>		<u>350</u>
ශේෂය ඉ/ගෙ	600		

විකුණුම් පිරිවැය සෙවීම

$$= 8\ 500 \times \frac{80}{1000}$$

$$= 6\ 800/=$$

ගැණුම් සෙවීම

ආරම්භක තොගය	=	525
(+) ගැණුම්	=	<u>6 765</u>
		7 290
(-) අවසාන තොගය		(490)
විකුණුම් පිරිවැය		<u>6 800</u>

බැංකු ගිණුම

ශේෂය ඉ/ගෙ	369	ගෙවූ වැටුප් හා චේතන	480
ණයගැති ලැබීම්	8 300	ගෙවූ පොදු වියදම්	350
		සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවීම්	6 500
		ගැනිලි	150
		බැංකු ගාස්තු	10
		ශේෂය ප/ගෙ	1 179
	<u>8 669</u>		<u>8 669</u>
ශේෂය ඉ/ගෙ	1 179		

(අ) (1) මිශ්‍රණ යන්ත්‍රයේ 2014 වර්ෂයේ ක්‍ෂය සෙවීම

$$= \frac{\text{පිරිවැය සුංචුං අගය}}{\text{එලදායි ජීවිත කාලය}}$$

$$= \frac{640\ 000\ 40\ 000}{10}$$

$$= 60\ 000 /$$

2014 / 01 / 01 දිනට සමුච්චිත ක්‍ෂය = 60 000 × 2
= 120 000

= පිරිවැය සමුච්චිත ක්‍ෂය වීම
= 640 000 - 120 000
= 520 000

$$\frac{\text{පිරිවැය සුංචුං අගය}}{\text{එලදායි ජීවිත කාලය}} = \frac{520\ 000\ 40\ 000}{5} = \frac{480\ 000}{5}$$

$$= 96\ 000 /$$

2014 වර්ෂයේ මිශ්‍රණ යන්ත්‍රයේ ක්‍ෂය ප්‍රමාණය = 96 000/ ②

සැකසුම් යන්ත්‍ර ඉවත් කිරීමේ ගිණුම		රු. '000
යන්ත්‍ර ගිණුම	350	ක්‍ෂය වෙන්කිරීම් ගිණුම
		75
		මුදල්
		245
		අර / ප්‍ර
		30
	350	350
		(ලකුණු 02)

(3) නිමවුම් යන්ත්‍රයේ 2014 වර්ෂයේ ක්‍ෂය ගණනය කිරීම

2014 / 01 / 01 දිනට සමුච්චිත ක්‍ෂය = $\frac{800\ 000\ 100\ 000}{7} \times \frac{3}{12}$

$$= \frac{1\ 700\ 000}{7} \times \frac{3}{12}$$

$$= 25\ 000$$

2014 / 01 / 01 දිනට ධාරන අගය = පිරිවැය සමුච්චිත ක්‍ෂය වීම
= 800 000 - 25 000
= 775 000 /

2014 වර්ෂයට අදාළ ක්‍ෂය ප්‍රමාණය නව පිරිවැය = ධාරන අගය + ප්‍රාග්ධන වියදම
= 775 000 + 200 000
= 975 000

2014 වර්ෂයට ක්‍ෂය සෙවීම = $\frac{\text{පිරිවැය සුංචුං අගය}}{\text{එලදායි ජීවිත කාලය}}$

$$= \frac{975\ 000\ 120\ 000}{8}$$

$$= \frac{106\ 875}{8}$$

නිමවුම් යන්ත්‍රයේ 2014 වර්ෂයට අදාළ ක්‍ෂය ප්‍රමාණය = 106 875 / (ලකුණු 02)

(4) 2014 වර්ෂයේ ආදායම් ප්‍රකාශයට ගන්නා මුළු ක්ෂය ප්‍රමාණය

මිශ්‍රණ යන්ත්‍රයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය	=	96 000	
සැකසුම් යන්ත්‍රයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය	=	50 000	
නිමවුම් යන්ත්‍රයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය	=	106 875	
නව යන්ත්‍රයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය	=	15 000	
මුළු ක්ෂය ප්‍රමාණය	=	<u>267 875</u>	(ලකුණු 02)

(5) (අ)

යන්ත්‍ර ගිණුම		රු. '000	
ශේෂය ඉ/ගෙ	1 790 000	යන්ත්‍ර ඉ/ගෙ	350 000
ප්‍රාග්ධන වියදම	200 000		
මිලදී ගිණුම	200 000	ශේෂය ප/ගෙ	1 840 000
	<u>2 190 000</u>		<u>2 190 000</u>
ශේෂය ඉ/ගෙ	1 840 000		

②

(ආ)

යන්ත්‍ර ක්ෂය වෙන්කිරීමේ ගිණුම		රු. '000	
යන්ත්‍ර ඉවත් කිරීම	75 000	ශේෂය ඉ/ගෙ	170 000
		වර්ෂයේ ක්ෂය	267 875
ශේෂය ප/ගෙ	362 875		
	<u>437 875</u>		<u>437 875</u>
		ශේෂය ඉ/ගෙ	<u>362 875</u>

②

(ලකුණු 12) (මුළු ලකුණු 30)

පෙරවැඩ

2014 /01/01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය වෙන් කිරීම

මිශ්‍රණ යන්ත්‍ර	$\left(\frac{640\ 000 - 40\ 000}{10} \times 2 \right)$	=	120 000
සැකසුම් යන්ත්‍රය	$\left(\frac{350\ 000 - 50\ 000}{6} \times \frac{1}{2} \right)$	=	25 000
නිමවුම් යන්ත්‍රය	$\left(\frac{800\ 000 - 100\ 000}{7} \times \frac{3}{12} \right)$	=	25 000
			<u>170 000</u>

2014 වර්ෂයේ එකිනෙක යන්ත්‍රයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය

මිශ්‍රණ යන්ත්‍ර	=	$\frac{520\ 000 - 40\ 000}{5}$	=	96 000/
සැකසුම් යන්ත්‍ර	=	$\frac{350\ 000 - 50\ 000}{6}$	=	50 000/
නිමවුම් යන්ත්‍ර	=	$\frac{975\ 000 - 120\ 000}{8}$	=	~~88 875~~ 106 875/
නව යන්ත්‍රය	=	$\frac{200\ 000 - 20\ 000}{6} \times \frac{1}{2}$	=	15 000 /

05.	(ආ)	(1) හිමිකම්	+	වගකීම්	=	වත්කම්
	ශේෂය	15 000		5 000	=	20 000
	1)	+ 200			=	300
						+ 500
	2)	+ 240			=	+ 800
						560
	3)	40			=	+ 360
						400
	4)	+ 30		300	=	270
	5)	10		50	=	60
	6)	40			=	+ 60
						100
	7)	10			=	60
						+ 50
	8)	30			=	30
	9)	+ 50		50	=	
	10)	40		+ 40	=	
		<u>15 350</u>		<u>+ 4640</u>	=	<u>19 990</u>

(ගනුදෙනුවකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 10)

(2) (අවසාන ශුද්ධ වත්කම ආරම්භක ශුද්ධ වත්කම) + ගැනිලි අමතර ප්‍රාග්ධනය

= (15 350 15 000) + 30 50

= 350 + 30 50

= 300

රු. 330 000 ශුද්ධ ලාභයක් උපයා ඇත.

(ලකුණු 04) (ලකුණු 14) (මුළු ලකුණු 30)

06. (අ) (1) ලැබීම් ගෙවීම් ප්‍රකාශය

ශේෂය ඉ/ගෙ		①	9 000
ලැබීම්			
සමාජික මුදල්	②	6 000	
පරිත්‍යාග	①	13 000	19 000
			28 000
ගෙවීම්			
ලිපි ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම්	①	3 500	
පුවත් පත් වියදම් ගෙවීම්	①	1 500	
සේවක වේතන ගෙවීම්	①	5 000	
වාර්ෂික ක්‍රීඩා තරග වියදම්	①	5 000	
ක්‍රීඩා උපකරණ මිලදී ගැනීම්	①	12 000	
ආයෝජන මිලදී ගැනීම්	①	11 000	(38 000)
අවසාන බැංකු ශේෂය	②		(10 000)

02. (1) ආදායම් ප්‍රකාශය සැකසීමට උපචිත පදනම යොදාගැනීම

(2) ආදායම් ප්‍රකාශය කාලච්ඡේදයට අදාළ වියදම් ගැනීම

(3) මුදල් ලැබීම් වලට වඩා මුදලින් කළ ගෙවීම් වැඩි වීම.

(අයිතමයකට ලකුණු 02 බැගින් 04) (ලකුණු 16)

පෙරවාඩු		සමාජික මුදල් ගිණුම		ලිපි ද්‍රව්‍ය	
ශේෂය ඉ/ගෙ	2 500	ශේෂය ඉ/ගෙ	3 000	ශේෂය ඉ/ගෙ	500
ආ / වි.	13 000	ලැ /ගෙ	6 000	මුදල්	3 500
ශේ/ප/ගෙ	500	ශේ/ප/ගෙ	7 000		
	<u>16 000</u>		<u>16 000</u>		
ශේ ඉ/ගෙ	<u>7 000</u>	ශේ /ඉ/ගෙ	500		
				ආ /ප්‍ර	1 000
				ශේ /ප/ගෙ	3 000
					<u>4 000</u>

ක්‍රීඩා තරග වියදම් ගිණුම

මුදල්	5 000	ශේ / ඉ / ගෙ	2 000
		ඇ / ප්‍ර	3 000
	5 000		5 000

(ආ) (1)

වර්ෂය	0	1	2	3	4
1) මූලික ආයෝජනය ②	(300 000)				
2) විකුණුම් ආදායම		② 100 000	300 000	400 000	500 000
3) විචල්‍ය වියදම්		② (40 000)	(120 000)	(160 000)	(200 000)
4) සුංචුං අගය		②			50 000
5) අලුත්වැඩියා වියදම්		②	(40 000)		
ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ	(30 000)	60 000	140 000	240 000	350 000
10% වට්ටම් කළ	1	0.91	0.81	0.75	0.68
මුදල් ප්‍රවාහය	(30 000)	54 600	113 400	180 000	238 000

ශුද්ධ වර්තමාන අගය = 586 000 - 300 000
= 286 000 ②

ශුද්ධ වර්තමාන අගය ධන (+) අගයක් ගන්නා නිසා ව්‍යාපෘතිය පිළිගනී.

②

(ලකුණු 14) (මුළු ලකුණු 30)

07. (අ) (1) $BEP_{(Q)} = \frac{Fc}{C}$
= $\frac{75\,000}{6}$

③ = 12 500 ඒකක

(2) විකුණුම් (6 00 x 5) = 90 000
(-) විචල්‍ය පිරිවැය (6 00 x 9) = (54 000)
දායකය = 36 000
() ස්ථාවර පිරිවැය = (75 000)
අලාභය = (39 000) ④

②

$BEP_{(Rs)} = \text{සමවිච්ඡේද ඒකක x විකුණුම් මිල}$
= 12 500 x 5
= 187 500/-

(3) $BEP_{(Q)} = \frac{Fc}{C}$
= $\frac{75\,000}{5}$
= 15 000 ඒකක ②

$BEP_{(Rs)} = \text{සමවිච්ඡේද ඒකක x විකුණුම් මිල}$
= 15 000 x 15
= 225 000/- ②

(4) සුරක්ෂිත අන්තය = දැනට කරන විකුණුම් සමවිච්ඡේද විකුණුම්
= 17 500 - 12 500
= 5 000 ඒකක ②
ලාභය = (සුරක්ෂිත අන්තය x ඒකක දායකය) විකුණුම් කොමිස්
= (5 000 x 6) - (5 000 x 1)
= 30 000 - 5 000
= 25 000/ ②

(5) $BEP_{(Q)} = \frac{Fc}{C}$
= $\frac{90\,750}{6}$
= 15 125 ඒකක ②

$BEP_{(Rs)} = \text{සමවිච්ඡේද ඒකක x විකුණුම් මිල}$
= 15 125 x 15
= 226 875/- ③ (ල.20)

පෙරවැඩ

(1) දායකය = විකුණුම් මිල - විචල්‍ය පිරිවැය
= 15 - (6.75 + 2.25)
= 15 - 9
= 6
(2) නව දායකය = විකුණුම් මිල - විචල්‍ය පිරිවැය
= 15 - (6.75 - 2.25 + 1)
= 15 - 9
= 6

(3) නව ස්ථාවර පිරිවැය

දැනට පවතින ස්ථාවර පිරිවැය = 75 000
(+) අමතර වාර්ෂික වේතනය වැඩි වීම = 15 750
90 750

(ආ) (1) සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය	200 x 800	=	160 000	
	11 800 x 1 000	=	11 800 000	= 11 960 000
ශ්‍රම පිරිවැය	7 220 x 2 000	=	14 440 000	
නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය පිරිවැය		=	800 000	
මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය		=	27 200 000	④
(2) ආරම්භක නිම් තොගය	160 x 10 400	=	1 664 000	
වර්ෂයේ නිෂ්පාදිත මේස්	1 640 x 13 600	=	22 304 000	
විකුණුම් පිරිවැය			23 968 000	②

ආදායම් ප්‍රකාශය

විකුණුම් (1 800 x 20 000)		36 000 000	
( ) විකුණුම් පිරිවැය		(23 968 000)	
දළ ලාභය		12 032 000	①
වියදම			
හානි වූ තොග	① {	130 000	
නිෂ්පාදන නොවන පොදුකාර්ය		600 000	(730 000)
ශුද්ධ ලාභය			11 302 000

(ලකුණු 10) (මුළු ලකුණු 30)

පෙරවැඩ

ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කිරීම = $\frac{\text{මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය}}{\text{නිෂ්පාදන මේස ගණන}}$

$$= \frac{13\ 600}{27\ 200\ 000}$$

$$= \frac{2\ 000}{2\ 000}$$

$$= \underline{\underline{13\ 600/-}}$$